

Handläggare
Felix Staffanson
Telefon 08-508 27 444**Till**
Stadsbyggnadsnämnden

Startpromemoria för planläggning av Follingbo 2 i stadsdelen Beckomberga (vård)

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att planarbete påbörjas.

Amanda Horwitz
StadsbyggnadsdirektörMartin Schröder
Tf avdelningschefKarin Norlander
Enhetschef

SAMMANFATTNING

Detaljplanens syfte är att möjliggöra nya lokaler för vård genom att bygga ut Bromma sjukhus. Sjukhuset föreslås att byggas ut med en förlängning av sjukhusets högdal samt en tillkommande lägre flygelbyggnad som placeras ovan befintlig lastbrygga i sjukhusets norra del. Den nya bebyggelsen ska beakta Beckombergas höga kulturhistoriska värden och bidra till en sammanhållen och samtida gestaltning med en hög arkitektonisk kvalitet.

Fastigheten Follingbo 2 ägs idag av Näckström Fastigheter NF20 AB och den föreslagna bebyggelsen är planerad inom fastigheten.

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till att komplettera befintligt sjukhus med ny bebyggelse. Kontoret bedömer platsen som lämplig att studera för ny bebyggelse då förslaget ligger i linje med översiktsplanen och har potential till att utveckla och framhäva baksidan av sjukhuset till en god bebyggd miljö. Förslaget bidrar även till att öka vårdmöjligheterna i Bromma och Beckomberga, vilket är positivt för området.

Viktiga frågor att hantera och utreda i kommande planarbete är skyfall, verksamhetsbuller från befintlig verksamhet, Beckomberga sjukhusområdes höga kulturmiljövärden och hur eventuella markföreningar ska tas om hand om.

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att påbörja planarbete.

StadsbyggnadskontoretFleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
start.stockholm

UTLÅTANDE

Syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra nya lokaler för vård genom att bygga ut Bromma sjukhus. Sjukhuset föreslås att byggas ut med en förlängning av sjukhusets högdelen samt en tillkommande lägre flygelbyggnad som placeras ovan befintlig lastbrygga i norr. Högdelen uppförs med sju våningar, samma som befintlig högdelen på sjukhuset. Den lägre flygelbyggnaden uppförs med tre våningar och takfläkt. De nya delarna inrättas för att kunna facillitera modern vårdverksamhet och får en något högre våningshöjd än befintlig bebyggelse. Tillbyggnaden ska anpassas till verksamhetens behov och platsens förutsättningar samt ta stor hänsyn till de befintliga kulturmiljövärden som finns på platsen.

Bakgrund

Plandata

Planområdet är cirka 3700 kvadratmeter stort, omfattar del av fastigheten Follingbo 2 och ligger i stadsdelen Beckomberga.

Karta som visar planområdets läge och preliminära avgränsning.

Pågående detaljplaner i området

- Detaljplan för Hemsamariten 1, dnr 2020-12922, planskede, cirka 80 bostäder för äldreboende
- Detaljplan för del av Ögat, Räcksta 1:21 m.fl., dnr 2021-15311, planskede, cirka 85 bostäder

- Detaljplan för Fröjel 12, dnr 2022-14964, planskede, cirka 180 bostäder
- Detaljplan för Vårdhemmet 2, dnr 2020-13689, planskede, cirka 300 bostäder

Karta som visar pågående detaljplaner i närområdet.

Gällande detaljplaner

För fastigheten gäller detaljplan Dp 2009-16915 som fick laga kraft den 27 februari 2013. Detaljplanens syfte vara att möjliggöra omvandling i det gamla sjukhuset, skapa nya bostäder och bekräfta befintlig pågående användning i Bromma sjukhus. Det finns ingen återstående genomförandetid.

Markägoförhållanden

Fastigheten Follingbo 2 ägs idag av Näckström Fastigheter NF20 AB.

Relaterade beslut och styrande dokument

Riksintressen

Planområdet ligger inom Försvarmaktens riksintresse avseende påverkansområde för väderradar. Strax söder om aktuellt planområde finns ett mindre område för naturvård och norr om aktuellt planområde finns riksintresse för kommunikationer gällande Bromma flygplats.

Översiktsplan

Enligt översiktsplanen har Beckomberga vissa möjligheter till stadsutveckling och behöver kompletteras med arbetsplatser och viss service. Beckomberga avgränsas av Räckstavägen,

Spångavägen och Bällstavägen vilka är utpekade urbana stråk i stadens översiktsplan.

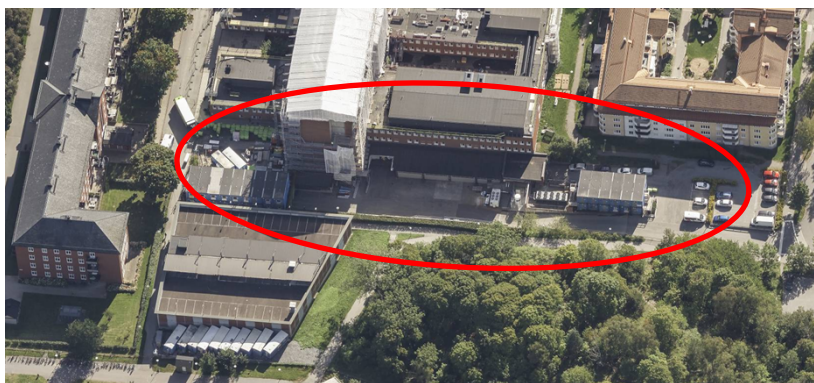
Stockholms byggnadsordning

Beckomberga utgör en tät stadsenklav och är ett äldre, numera omvandlat, sjukhusområde. Enligt byggnadsordningen föreslås området utvecklas utifrån tidigare planmönster, där byggnaderna utformas med en samtida tolkning av platsens förutsättningar och närliggande bebyggelse utifrån en sammanhållen idé.

Nuvarande förhållanden

Markanvändning

Idag utgörs planområdet av en lastbrygga och fungerar som sjukhusets baksida och angöringsplats, ytan är asfalterad. Inom planområdet finns ett antal tekniska anläggningar som tillhör sjukhuset. Förbi angöringsplatsen finns en koppling till sjukhusets garage.

Snedvy från norr över planområdet

Planområdet sett från nordväst (hitom muren) och den gångbana som passerar på utsidan

Planområdet sett från nordväst

Stadsbild och karaktär

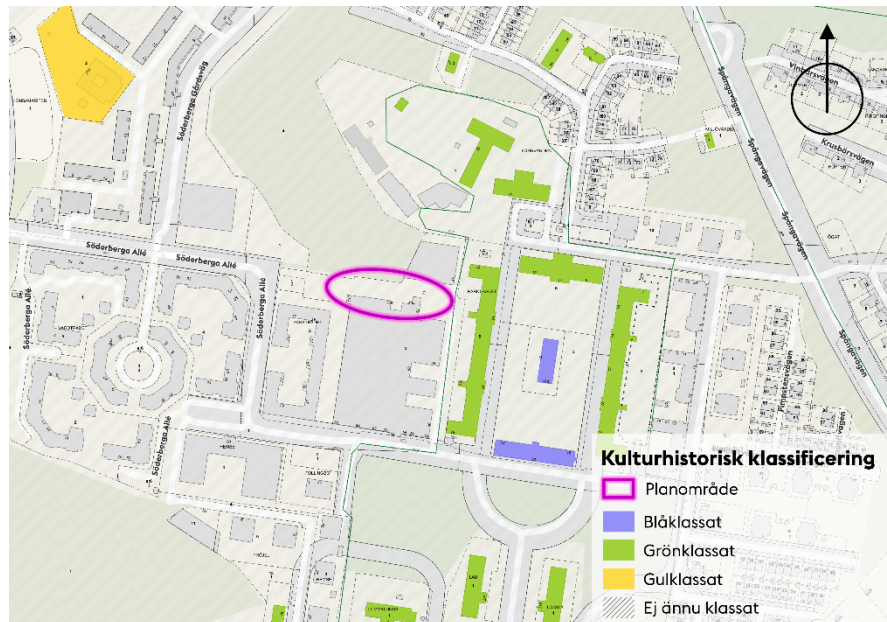
Beckomberga präglas av en varierad stadsmiljö med byggnader från flera olika tidsepoker. Centralt i området finns Beckomberga sjukhusområde, vars symmetriska struktur och höga kulturhistoriska värden fortfarande är påtagliga. Omvandlingen av det äldre sjukhuset till bostäder har tillfört området nya funktioner samtidigt som dess historiska karaktär har bevarats.

Norr om planområdet breder ett grönområde ut sig på en höjd, vilket bidrar med en naturlig inramning och kontrast till bebyggelsen. Intill denna höjd ligger även Beckombergaskolan från 1960-talet med tillbyggnader från tidigt 2000-tal.

I den nordligare delen av Beckomberga karaktäriseras bebyggelsen av flerbostadshus i tre våningar. Bostäderna längs Söderberga Allé ligger i halvslutna kvarter om fyra till fem våningar och bidrar till att skapa ett tydligt gaturum inramat av träd längs gatan. I de södra delarna av Beckomberga så domineras området av mindre punkthus i primärt fem våningar.

Kulturmiljö

Aktuell bebyggelse inom planområdet är ej ännu klassad, men ligger intill Beckomberga sjukhusområde som är en kulturhistoriskt värdefull miljö där särskild hänsyn ska tas till dessa värden.

Stadsmuseets klassificeringskarta

Beckomberga sjukhus uppfördes på 1930-talet för psykiskt sjuka patienter. Anläggningen är ett uttryck för en ambition att reformera och utveckla vården för en grupp som tidigare inte fått samhällets uppmärksamhet. Till sjukhuset hörde, utöver vårdbyggnaderna, bland annat kapell, gymnastiksal, matsal, verkstäder och personalbostäder. Området kunde vid uppförandet liknas vid ett litet samhälle. Byggnaderna är symmetriskt placerade, ursprungligen i en vidsträckt park. Av parkanläggningen kvarstår alléer och trädtrader. Byggnaderna är tidstypiska och med hög arkitektonisk kvalitet.

Trafik och kollektivtrafik

Väster om planområdet ligger Söderberga Allé, vilken planområdet angör till. Söderberga Allé kopplar även samman med Follingbogatan som ligger på sjukhusets framsida. Follingbogatan trafikeras av en busslinje som går med cirka en timmes intervall mellan 9 och 15. Bussen trafikerar sträckan Blackebergs gård till Vällingby. På ett kortare gångavstånd finns även Spångavägen och Råckstavägen som båda är mer trafikerade och med större andel kollektivtrafik.

Området präglas av smala gator med smala trottoarer, utan separata cykelbanor. Parkering sker mestadels genom öppen markparkering på kvartersmark.

Miljö

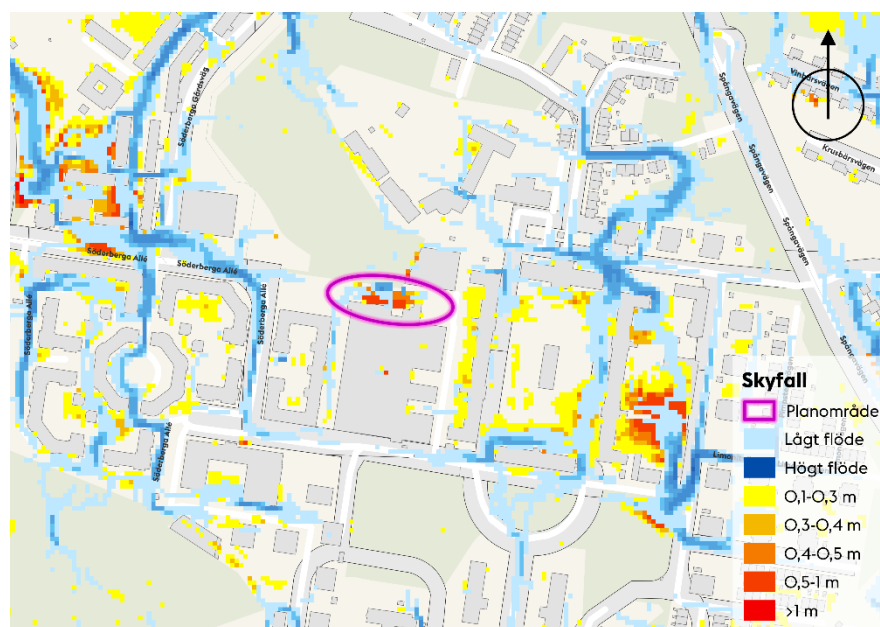
Planområdet gränsar till ett potentiellt spridningssamband för ädellövträd. Beckombergas västra barrskogsområde sydväst om

planområdet är ett ekologiskt särskilt betydelsefullt område med livsmiljö för skyddsvärda arter.

Planområdet ligger i en skärningspunkt avseende avrinningsområden. Naturligt avrinningsområde är Bällstaån vilket även är det huvudsakliga tekniska området. Delar av området har Bromma reningsverk som avrinningsområde. Området gränsar även till det naturliga avrinningsområdet Mälaren-Fiskarfjärden. Bällstaån och Mälaren-Fiskarfjärden är vattenförekomster enligt EU:s vattendirektiv. Bällstaån har dålig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Mälaren-Fiskarfjärden har måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Planområdet ingår även i Östra Mälarens vattenskyddsområde.

Störningar och risker

Beckomberga utgör ett högriskområde för skyfall och Stockholm stads skyfallsmodell visar att planområdet riskerar att översvämmas vid skyfall. Detta beror delvis av att planområdets utformning utgörs av en nedåtgående ramp som gör att planområdet hamnar betydligt lägre än dess omgivning.

Skyfallskarta över flöde och vattenstånd

Planområdet bedöms inte vara påverkat av trafikbuller i någon större utsträckning.

Teknisk försörjning

Bromma Sjukhus är anslutet till fjärrvärmesystemet men har installerat bergvärme. Sjukhuset har idag en viss överkapacitet

avseende el och har både eget ställverk, egen transformator samt ett batterilager. Sjukhusets högdel är även försett med solceller.

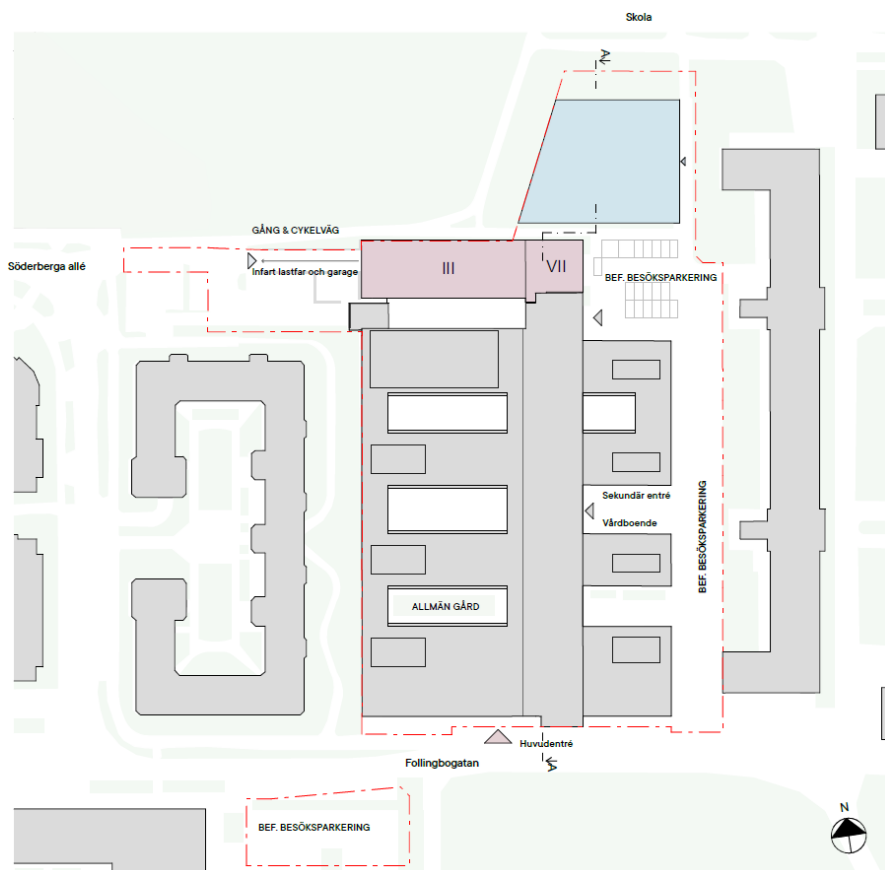
Planförslaget

Förslag som ligger till grund för detaljplanen

Tillbyggnaden utgörs av en förlängning av sjukhusets högdel samt en tillkommande lägre flygelbyggnad som placeras ovan befintlig lastbrygga i norr. Lastbryggan fungerar idag som infart till parkeringshuset samt för logistik till den befintliga fastigheten. Dessa funktioner kommer att finnas kvar i samma läge men kommer nu döljas för förbipasserande på gång och cykelvägen i norr. Den nya byggnaden kommer vara anpassad till moderna krav som ställs på en vårdbyggnad vilket medför generösa takhöjder och god tillgång till dagsljus.

Den nya volymen blir tydligt avläsbar genom livförskjutningar i förhållande till det befintliga. För att leva upp till en modern vårdstandard placeras ett exteriört fläktrum på den lägre volymen. Tillbyggnadens gavel blir ett fondmotiv mot Söderberga allé.

- Ny byggnad
- Bef. parkeringsgarage
- Bef. byggnad

Bromma sjukhus med tillkommande bebyggelse i rött (Strategisk Arkitektur)

Vy från nordväst av Bromma sjukhus med tillkommande bebyggelse i rött. På taket syns tillkommande fläktanordning. (Stadsbyggnadskontoret)

Arkitektonisk idé

Den nya tillbyggnaden ska inordna sig i befintlig bebyggelses struktur och karaktär och utgöra en ny årsring på byggnaden. Den tillkommande bebyggelsen behöver också vara anpassad för den tilltänkta verksamheten vilket kommer innebära något högre våningshöjder än i befintlig byggnad. Mötet mellan det nya och befintliga ska vara tydligt avläsbart och det kan ske genom både volym, material och arkitektoniska uttryck. Fönsteröppningar behöver studeras utifrån optimerat dagsljus, minimerad insyn och för att skapa trygghet till om kringliggande stråk. Eventuella entréer som tillkommer ska kännas inbjudande och vara tydligt annonserade för att skapa klarhet i den stora strukturen. Byggnadens material ska vara hållbara över tid och om möjligt vara återbrukade. Gröna tak eftersträvas i den mån det är möjligt.

Planförslagets konsekvenser

En socialt sammanhållen stad

Förslaget har potential att öka de sociala värdena inom Beckomberga. Idag utgör platsen en baksida till sjukhuset i och med dess lastbrygga och de funktioner som kommer med den typen av plats. Lastbryggan ska fortsatt finnas kvar och kommer att döljas med hjälp av den tillkommande bebyggelsen ovanpå. Detta kommer att öka den upplevda tryggheten på platsen. Att platsen blir tryggare innebär indirekt även att det blir mer jämställt.

Norr om planförslaget ligger Beckomberga skola. Aktuellt planområde är ingen yta som nyttjas av andra än personalen i sjukhusbyggnaden och de som har leveranser till och från platsen.

Detaljplanen väntas därmed inte ha någon större effekt på barn i närområdet.

Näringsliv och kompetensförsörjning

Detaljplanen innebär att det tillkommer fler arbetsplatser och att det tillkommer ett större vårdutbud i området, vilket är positivt.

Kulturmiljö i en växande stad

I Beckomberga sjukhusområde finns flertalet byggnader med hög klassning enligt Stadsmuseets kulturhistoriska klassificering. Kompletteringar behöver göras varsamt med stor hänsyn till befintlig bebyggelse och planstruktur. Mötet mellan ny och befintlig bebyggelse blir särskilt viktigt.

Arkitektur och gestaltning

Det arkitektoniska uttrycket på den tillkommande bebyggelsen ska samspela med befintliga byggnader i området. Då Beckomberga sjukhusområde har höga kulturvärden är det viktigt att ny bebyggelse förhåller sig till den befintliga strukturen och gestaltas med ett medvetet förhållningssätt till den befintliga bebyggelsen. Detta ska uppnås genom att ny bebyggelse uppförs med liknande skala, form och utformning.

Trafik och mobilitet

Planförslaget inryms inom befintlig fastighet och förväntas inte påverka sin omgivning nämnvärt avseende trafikfrågor. Leveranser till och från sjukhuset väntas öka marginellt. Det befintliga parkeringsutbudet i parkeringsgaraget har tillräckligt stor kapacitet för att hantera det tillkommande parkeringsbehovet.

Grön och vattennära stad

Området är mestadels hårdgjort och naturvärden av betydelse saknas. Det finns potential att öka andelen grönska i planområdet genom gröna tak och andra typer av gröna anläggningar.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Planförslaget omfattar inga bostäder, vilket innebär att trafikbullerförordningens riktvärden inte behöver uppfyllas. Däremot kan de planerade verksamheterna generera buller, exempelvis från fläktar, som kan påverka närliggande bostäder. En bedömning behöver göras av vilket verksamhetsbuller som kan uppstå.

Planområdet är redan hårdgjort och exploateringen ökar inte andelen hårdgjorda ytor. Dock väntas klimatförändringar leda till ökad dagvattenmängd, vilket kan öka belastningen på recipienterna

om inga åtgärder vidtas. En dagvattenutredning krävs för att säkerställa hållbar hantering och visa hur förslaget påverkar möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer för aktuella vattenförekomster. Exploateringen påverkar också skyfallssituationen genom förändrade höjdförhållanden och nya flödesvägar. Det krävs åtgärder för att hantera skyfall, som att undvika exploatering i lågpunkter, säkerställa att nya konstruktioner inte försämrar översvämningssituationen och prioritera ytliga lösningar som dammar och diken. Skyfallsåtgärder bör samplaneras med dagvattenhantering.

Angående markföroreningar finns ingen direkt information om sådana inom planområdet, men i närheten har en kemitvätt funnits, vilket ökar risken för föroreningar som klorerade lösningsmedel. Det finns därmed risk att planförslaget kan exponera fler människor för eventuella föroreningar, vilket gör en miljöteknisk markundersökning nödvändig.

Planprocess

Process

Planprocessen innebär en prövning av om den tänkta användningen och utformningen är lämplig.

Planarbetet avses att bedrivas med standard förfarande. Nästa tillfälle som ärendet ska redovisas för stadsbyggnadsnämnden blir vid redovisning inför nytt ställningstagande efter plansamrådet.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontorets preliminära bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behöver göras. Underlag till undersökningen om betydande miljöpåverkan har inhämtats från Stadsmuseet, miljöförvaltningen och Storstockholms brandförsvär.

Tidplan

Utifrån att erforderligt underlag för detaljplanens framtagande levereras enligt uppsatt projekttidplan samt att inga nya, oförutsedda omständigheter blir kända eller tillkommer under planprocessen förväntas följande tidplan:

Start-PM	januari 2025
Samråd	januari 2026

Granskning september 2026
Antagande SBN december 2026

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktören för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till att komplettera befintligt sjukhus med ny bebyggelse. Kontoret bedömer platsen som lämplig att studera för ny bebyggelse då förslaget ligger i linje med översiktsplanen och har potential till att utveckla och framhäva baksidan av sjukhuset till en god bebyggd miljö. Förslaget bidrar även till att öka vårdmöjligheterna i Bromma och Beckomberga, vilket är positivt för området.

Den nya bebyggelsen ska ges en placering och arkitektur som innebär att Beckombergas kulturhistoriska värden och stadsbyggnadsvärden omhändertas och beaktas. Den föreslagna bebyggelsen ska förhålla sig till omgivande topografi och befintlig bebyggelse. Placering och utformning av bebyggelsen ska bidra med en sammanhållen och samtida gestaltning med en hög arkitektonisk kvalitet.

Viktiga frågor att hantera och utreda i kommande planarbete är skyfall, verksamhetsbuller från befintlig verksamhet, Beckomberga sjukhusområdes höga kulturmiljövärden och hur eventuella markföroreningar ska tas om hand om.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att påbörja planarbete.

SLUT